Ч. 14 Четвер 19 (31) січня 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в бюрі дневників Людвика Пльона і в п. к. Старостах на провинції:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Сойм краєвий.

(11-те засідане з дня 28. січня 1895.)

На початку засіданя поставив пос. др. Дунаєвский внесене, щоби петициї, обтяжаючі буджет, котрі від слідуючого дня наспіють до Сойму, передавати вже Виділови краєвому до залагодженя. Так і ухвалено. Опісля відчитано спис петиций, з котрих важнійші слідуючі: Кільканайцять громад о знижене престаций шкільних; — жителі громади Стецеви о позволене саджения тютюну; — кількох учителів о знижене літ служби і поліпшене биту материяльного; — союз товариств зарібкових і господарских у Львові о завізване правительства до залишеня централізациї депозитів судових в Галичині в Банку австро-угорскім.—Загалом насціло 910 петиций.

Пос. Віктор підпирав петицию жителів Лютовиск о заснование школи для промислу деревного в Лютовисках.

З порядку дневного передано справоздане Виділу краєвого: в справі предложеня репрезентациї повітової в Коломиї і міста Коломиї на зобовязане до покриваня недоборів лініі зелізниці льокальної з Делятина на Коломию і Городенку до Стефанівки, — і в справі управильненя належитости диет і коштів подорожи урядників Виділу краєвого і заведень краєвих — комісиї адміністрацийній.

Внесене пос. Скалковского в справі монополю тютюнового передано в першім читаню комісиї буджетовій. — Внесене пос. Ад. Єнджейовича в справі будови льокальної зелізниці Ряшів-Динів-Риманів передано комісиї зелізничій. — Внесене пос. Крамарчика в справі зміни приписів о видаваню паспортів для худоби в пограничній полосі, передано комісиї господарства краєвого.

З порядку дневного наступила дальша специяльна дебата над предложенем правительства о надзорі шкільнім. Дебата розпочала ся від §. 6. Поправки почав ставити пос. Телішевский, котрий при сій нагоді полемізував з пос. Барвіньским і доказував, що він не говорив, що учительство не сповняє своїх обовязків; лиш в листі з Турчаньского була подана некористна оцінка діяльности тамошного учительства а причина того лежить в цілій системі шкільній. Також не говорив він о апатиї і неприязнім відношеню нашого народу до школи, а коли й єсть апатия, то причина єї лежить глубше. Що-до самого проєкту, то бесідник ставив поправку, щоби число членів місцевої Ради шкільної означувала окружна Рада шкільна порозумівшись в тім взгляді з місцевою Радою шкільною. — Поправка ся упала. Пос. Барвіньский відповідаючи попередному бесідникови заявив, що він в своїй бесіді опирав ся лиш на тім, що записав з бесіди пос. Телішевского, а коли той тепер дає поясненє до того, що сказав попереду, то він, (пос. Барвіньский) не має нічого до того примітити. — Пос. Антоневич промавляв за поправкою пос. Телішевского, але що тої поправки не підперто, то ставив внесене, щоби цілий параґраф відослати назад до комісиї. При слідуючих параґрафах ставили посли Телішевский, Антоневич і Окуневский знову поправки, а коли їх Палата не приняла, заявив пос. Окуневский, що коли ставлених поправок ніхто навіть не підпирає, то він і єго товариші політичні здержать ся від дальшої участи в нараді. По сім пос. Окуневский і товариші вийшли з салі, а Палата ухвалила цілий закон без зміни в другім читаню. Крім того предложила комісия ще й слідуючу резолюцию:

Взиває ся ц. к. правительство а взглядно краєву Раду шкільну о зарядженє, щоби окружні Ради шкільні о стані шкіл їм підвластних переконували ся, о скілько покаже ся того потреба, також через делеґатів, взиваних до того зпосеред осіб, займаючих ся шкільництвом народним і знаючих єго відносини. Резолюцию ухвалено.

На внесене Виділу краєвого і дотичної комісиї ухвалено проект закона, після котрого громада Новошин разом з обшаром двірским має бути перенесена з округа репрезентациї повітової в Рогатині до округа репрезентациї повітової в Жидачеві. Закон сей має увійти в жите з днем 1 січня слідуючого року по єго оголошеню.

Комісия господарства краєвого здаючи справу з внесеня пос. Криштофовича ставила внесене: Взиває ся ц. к. правительство, щоби на найблизшій сесиї соймовій предложило Соймови проекти законів краєвих о комасациї ґрунтів, о виділеню з лісів чужих ґрунтів, о діленю спільних ґрунтів, взглядно о управильненю спільних прав уживаня і заряду. — Пос. Окуневский домагав ся, щоби Виділ краєвий після даного єму в 1887 р. порученя предложив Соймови засади на підставі котрих міг би Сойм ухвалити закон і ставив в тій цїли поправку. — Пос. Криштофович доказував, що на підставі зібраного материялу буде правительство могло предложити проект закона. — Комісар правительственний ґр. Лось заявив, що в справі закона о комасациї відбула ся в Намістництві анкета при участи

---

14)

РОЗБИШАКИ НА РІЦІ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полішуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

— А хто-ж буде купувати пароход? — спитав Блякфут. — Чи поїдете самі горі рікою і сторгуєте єго там де в якім північним місті, чи займе ся тим котрий із наших аґентів?

— Я би сам поїхав — сказав Келї платуючись — коли-б як-раз під сю пору не здержували мене важні справи.... я, мусить, виберу ся на короткий час в глубину краю. Чи від Саймрова не надійшла все ще ніяка відповідь?

— Ні, не надійшла.... він чогось ані словом не дає о собі знати.... О скілько знаю, сидить все ще в Джорджії[1]) а знак, який нам недавно дав, єсть добрий, але впрочім не знає ніхто, що з ним діє ся.

— В Джорджії був він мабуть дуже рухливий — відповів Келї. — Однакож від тої пори думає він, видко, що працював лиш сам для себе, а з нашої помочи користав доти, доки єму було потреба. Але на то знайдуть ся способи.... стрівайте лиш.... нашого малого адвоката американьского Брума він мабуть зовсім не знає.

— Ні.... не знає.... Він прийшов в чотири неділі пізнійше, коли тамтой відійшов був від нас.

— Добре.... то нехай же той іде туди.... нехай собі возьме одного з тих коний і поїде туди, копя може там продати. Завтра дам вам лист і нехай він возьме єго з собою. Але от, щоби не забути.... небачно мусите післати лодку, заким ще коні відійдуть. — Ватерфорд має там иншу роботу і не хотів би сидіти дома.... А дошки винесено вже на місце, де стають лоди?

— Все єсть так, як ви приказали.... все готово.... але от що я хотів вас спитати: як там пішло в Гелені з продажею того ґрунту? Чи нашого підставленого спадкоємця приймили там?

— Знаменито — розсьміяв ся Келї — можемо таку штуку не раз повторити.... то був знаменитий плян і приніс нам богато гроший.

— А нема-ж у нікого ніякого підозріня? Чи люди там таки направду вірять, що Гольк пішов під воду з цілим своїм добром і що то снаґи тому причиною?

— Певно, що вірять — відповів Келї погірдливо — тоті люди там, коли-б я хотів, повірили би, що небо то лиш полотно помальоване на синьо, а земля — то лиш футерал на старі кости.

— Ха-ха-ха — розсьміяв ся опришок — то вам була прекрасна штука. Але мені не сходить з дива, як то ми продали три послідні ґаляри в Ню-Орлеані. — Треба їх було бодай помалювати, бо чорт не спить.

— Та й будемо так робити на будуче — сказав Келї призадумавшись — я казав вже вчера привезти сюди фарбу. Але найпершу лодь, яку де займемо, треба буде, коли набор буде цінний, виправити також до Ню-Орлеану — Тут маєте адресу до того купця, що займає ся висилкою товарів.

— А хто-ж піде туди з наших людий?

— Пішліть кого хочете, лиш не мурина, котрий нам тут придатнійший, але ось.... ще одно.... до Гелени приїхав вчера чоловік, що вибирає ся до Літль Рок і хоче купити ту землю, що саме проти нас в Арканзасї. Він виїде завтра рано з Гелени і буде їхати на сивім кони....

— Сам один?

— Ні.... з ним їде мильрайдер і постарає ся о все, що буде потреба. Але аж до почтової стациї Стронґа мусять оба їхати разом. — Той чужинець не буде там ночувати, бо єму за дорого ...хоче їхати аж до тої хати, що на три милї від Стронґа. — Може би єму так на дві милї від Стронґа засьвітити.... розумієте добре мене?

— Добре, добре.... я не думаю, щоби нам

[1]) Джорджія (Georgia), удільна держава в Сполучених Державах північної Америки, на північ від півострова Фльориди. Головне місто таmже: Атлянта.

членів Виділу краевого і Тов. рільничих, на котрій осягнено угоду що-до засад. Виділ краевий має ще лиш зібрати додаткові дати в справі спільних ґрунтів; доходженя суть вже на укінченю а правительство буде могло незадовго предложити Соймови проект закона.

Пос. Гурик домагав ся, щоби в сїй справі запитано також громади о їх гадку. — Пос. Окуневский зазначив, що закон о комасациї стремить до вивласненя. Против сего висказу виступили пос. Рутовский і Ст. Дїдушицкий а сей послїдний заявив, що край бажає добра для народу і о тім повинен пос. Окуневский памятати. Наконець ухвалено внесенє комісиї.

Наконець ухвалено що без дискусиї цїлий буджет шкільний та залагоджено кілька поменших справ і на тім закінчено порядок дневний.

Пос. Барвіньский поставив слїдуючу інтерпеляцию до правительства в справі еміґрациї селян до Бразилиї.

Від довшого часу край наш навіщають всякі елементарні шкоди і нещастя, котрі доводять нашу селяньску, майже виключно рільничу людність до зубоженя. До того мало що не рік-річні недороди, страшний упадок цїн збіжа і инших плодів рільничих, недостаток всякого зарібку особливо від пізної осени аж до ранної весни, доводять людність селяньску до повного упадку материяльного. Сей невідрадний стан економічний нашого селяньства спонукує єго оглядати ся за способами прожитку, ратувати ся від голодової смерти, котра значній части селяньства заглядає в очи. З сего страшного положеня наших селян користають всякого рода несумлінні аґенти, котрі використують темноту і несьвідомість збіднілих і хотїли би єго позбавити остатного кусника батьківскої землї. Зубожілість селяньства і недостача всякого зарібку викликали особливо в північно-всхідних повітах нашого краю рух еміґрацийний до Бразилиї підмаганий несумлїнними аґентами, котрі всякими фантастичними обіцянками обманюють нарід, щоби за пів-дармо викуплювати від него батьківску землю, а часто доводять до того, що селяни, позбувши ся тут ґрунту і пустивши ся на еміґрацию, вертають круглими жебраками. Задля того позваляють собі підписані запитати В. ц. к. Правительство:

1) Чи відомо ц. к. Правительству о дїланях аґентів еміґрацийних в північно - всхідних повітах нашого краю, іменно в Брідщинї, Золочівщинї, Збаражчинї і т. д. і що думає зробити, щоб они не використовували темноти нашого селяньства та не позбавляли єго батьківскої землї?

2) Яким способом думає ц. к. Правительство зарадити дальшому зубоженю селяньства в нашім краю і чи не уважає потрібним приспорити єму зарібку при будованю або якими иншими предприємствами?

Справа дяків.

Від пп. дяків Ілиї Бойкевича, Миколи Готри, Івана Шаковича, Осипа Бренецкого і Миколи Романова, всїх з Рогатинщини, дістали ми таку допись, що обходить дяків:

Ще в р. 1884-ім завязали ми в Рогатинї комітет для цїлої Галичини і Буковини, котрий мав заняти ся щербатою долею дяків та старати ся о поліпшенє їх биту. Сей комітет заложив товариство взаїмної помочи дяків, котре — дякувати Є. Е. Митрополитови — починає розвивати ся і колись буде справдї помагати своїм членам. Але тих наших заходів коло свого житя мало; нам треба опіки краю. Отже комітет удавав ся з просьбою до Сойму, щоби розважив справу дяків, але Сойм перейшов над нашою просьбою до порядку дневного. Тодї ми через радника Василя Ковальского у Відни вдали ся з просьбою до Ради державної. З Ради державної прислали нашу просьбу до галицкого ц. к. Намістництва, щоби розслїдило обставини, в яких жиємо. Як вис. Намістництво рішить сю справу, ще не знаємо. А тимчасом нас тисне біда, ми мусимо допоминати ся як найскорше помочи і опіки.

Часи змінили ся, потреби наші збільшили ся; нинї і урядники і духовеньство просять о получшенє долї. Навіть орґанїсти, хоч о них лучше памятали, бо мають яке-таке удержанє забезпечене, посилали недавно депутацию до Ради державної і Є. Е. Міністра просьвіти та просили о поміч, котру їм приречено. А ми, рускі дяки, сидимо мовчки, так як би нам не знати-як добре дїяло ся. А нам гірше на сьвітї, як робітникам, про котрих і власти починають дбати і сам Сьвятїйший Отець писав в енцїклїцї, що їм належить ся опіка.

При орґанізациї шкіл відобрали нам, дякам, по найбільшій части помешканє, огороди і складки збіжеві, а нас лишили на провидїнє Боже і милостиню прихожан. Прихожани самі збіднїли і „дай, голоде, хлїба“, коли сам не має. Щож має дяк робити, з чого жити?

На чинностях церковних сходить єму кождий день, на заробок не може йти, бо кождої хвилї можуть єго потребувати; а ту в хатї жінка, дїти голодні і босі, нї що дати їм їсти, нї в що їх одягнути, нї кого попросити о поміч. Але, братя, Бог з нами! Маємо ще доброго опікуна, Найясн. Пана, маємо Раду державну, в котрій радять сьвітлі люди. Подаймо ще раз просьбу до Ради державної о получшенє нашого биту і пішлїм депутацию, так як наші братя-орґанїсти, до Є. Величества і до Є. Е. Міністра просьвіти, та просїм Їх о поміч. Депутация завезе з собою наші просьби з підписами всїх дяків, але такі просьби треба перше уложити і попідписувати та зібрати разом. Подаємо приклад, як таку просьбу писати:

„Висока Палато!

„По ревіндикациї Галичини високе ц. к. Правительство з'орґанїзувало попри станї духовнім і слуг церковних, дяків і орґанїстів. Орґанїсти, яко слуги церковні, одержали від ц. к. Правительства по 50 зр. річної платнї, не вчисляючи доходів за услуги церковні, а удержанє дяків взяли громади на себе. Громада мала давати дякови хату, огород і за чини церковні ссип збіжа. На давні часи то вистарчало, дяки були вільні від панщини, услуг двірских і инших тягарів, тому й горнули ся молодцї до дяківского стану. Але тепер нарід збіднїв і жертвенність прихожан на своїх дяків упала. До того від коли школи перейшли під сьвітску власть, відпали дякам хати, огороди і збіже, призначені на дотацию шкіл і учительства. Дяки мусїли вже вдоволяти ся тілько доходами з церкви, котрі тепер по тяжких, неврожайних лїтах майже зовсїм устали, і найшли ся в дуже тяжкім положеню. А есть їх до 4000 осіб і всї они не мають забезпеченого завтрішнього дня.

Дяк, що повинен давати приклад, як вести господарство полеве, що повинен сам дальше в просьвітї поступати і виглядати не як остатний злидар, але як слуга церковний, що помагає при богослуженях, — не має нї власного кусня поля, нї доходу на свої щоденні, конечні потреби, а вже о просьвітних потребах і думати не може, не маючи нераз і одного

хто на тамтім боцї ставав на перешкодї. — Але що зробити з тою дївчиною, що єї привели вчера наші люди.... она мало не вдурів. Менї видить ся, що она таки направду в розуму зійшла.

— А пошесть би на вас — хто вам казав брати то дївчинище на острів — відозвав ся Келї і з гніву аж тупнув ногою — чи я тому Кентекійцеви не казав виразно, щоби єї де спрятав? Той хлописко вже за надто собі розбирає.... я бою ся....

— Та й я єму не конче вірю! — відповів Блякфут зтиха. — Болївар звернув недавно тому мою увагу на кілька річий, котрі менї зовсїм не подобають ся....

— У мурина добре око.... нехай лїпше поглядає ся на него.... а тоті порожні ґаляри вже затоплені?

— Вже.... я казав завезти їх кілька миль долї водою, бо тут коло нас буде їх вже за богато.

— Добре-сьте зробили.... було би може добре, лишити один або два розбиті ґаляри під самим малим островом, щоби люди виділи, ...то відстрашує других від острова.

— А о тім пароходї не треба ще нїчого згадувати на острові?

— Трудно буде затаїти — сказав Келї по хвили. — Треба спільно за него заплатити, то й мусимо спільно о тім порадити ся.... А де-ж тепер тота дївчина, що єї привезли?

— Була під ч. 2, зараз тут на горі — замуркотїв Блякфут — але.... Місіс Келї.... змилосердилась над бідною людиною і.... взяла її до себе.

— Що? Ґеорґїна взяла то дївчинище до себе до хати? — крикнув капітан сердито — чорт же би.... прецї знає, що я того не люблю. Пришли менї сюди Болївара.... тут і без того вже за богато жінок.... а коли длячого, то якраз длятого аж потерпаю о нашу безпечність. Наші закони навіть постановляють, що на острові не сьміє бути більше як дванайцять жінок, а то отся вже вісімнайцята.

Капітан заложивши руки і закусивши зуби ходив скорим кроком попід двері хати старих молодців, звідки тепер нїс ся знову тихий голос скрипки. Але незадовго звернули єго увагу на себе вертаючі з Гелени лодкарі, що ішли в сїй хвили один за другим вузкою стежкою і впущені в стоячі отвором ворота витали свого капітана. Але капітан анї не відозвав ся, анї навіть не глянув на витаючих, лиш спитав остро і майже гнївливо:

— Де листи?

— Ось тут, капітане — сказав Петро, той з близною, звістний вже читателям під сим прізвищем — отсей лист дав менї почмайстер ще на дві мінути перед нашим від'їздом.

Келї відобрав листи і пустив ся до власного помешканя, що було саме коло маґазину; але заким ще дійшов до него, обернув ся до Блякфута і сказав:

— Пришлїть же до мене мурина, а коли-б ще сеї ночи прийшли коні з Арканзаса, то нехай через ніч спочинуть, а завтра досьвіта, скоро будуть мати силу до дальшої дороги, мусить двох з вас вибрати ся з ними на всхід в глубину краю. Чи Сандера нема?

Молодий, високого росту мужчина, з довгим, білявим волосєм і синими очима, котрого можна би було назвати таки хорошим, коли-б не водив так погано пяними очима, підійшов тепер заточуючись і відозвав ся ледви обертаючи язиком:

— Капітане Келї.... j'ai l'honneur....[2]) мо.... моє поважане....

— Добре, добре, Сандер.... лягай та виспи ся, менї тебе на завтра рано конче потреба.... добраніч! — Та не чекаючи відповіди пустив ся до своєї хати і щез в дверох.

— Тамті другі постояли ще хвильку на подвірю, а Сандер, котрий очевидно сего вечера заглядав за часто до чарки, запхавши руки в кишенї поплів ся до „Бачілерс галь“ та муркотїв сам до себе:

„Отто ж мене холодно повитав той Келї.... менї тебе на завтра рано конче потреба.... так, капітане? На правду? Він обернув ся і мутними, пяними очима повів по вікнї, з котрого крізь густу заслону добувало ся сьвітло — так Сер? Потребуєте мене конче на завтра рано.... не вже-ж Сер [3]), певно маю якійсь бідній, нещасливій дївчинї.... нещасливій дївчинї завернути голову і видерти серце? Ах! Отто вам красна робота! Красна робота, якої мало, але аби я так здоров.... я би хотїв лиш, щоби мене насамперед представили тій дамі, мої панове. Суть хвилї, мої панове....

— Ходіть, Сандер! — відозвав ся Блякфут і без великих короводів взяв єго попід руку — ми оба утомили ся і підемо спати.... Та бо чоловіче, опамятайте ся, зважте, що будете завтра заспані і будете мати червоні очи, а дами станут вас підозрівати, що ви цїлу ніч гуляли.

— Ах.... дійстно так, мій дорогий Блякфуте.... дійстно — лепетав молодий стрійко — ідім же.... спати.... ми що здобуваємо серця.... най живе бог Амор.... бог Амор най живе і кожде хорошеньке личко.... кожде личко, що як у ангела; але.... ти менї не возьмеш того за зле, Блякфуте, що?... нехай пропадає кожда така чортяча машкара, як у вас обох, у тебе та

[2]) Слова француски, читають ся: ж'е ль'оннер, значать: „маю честь“.

[3]) Сер (Sir)=пан; титул уживаний загально в промові до кождої мужеской особи, котрій хоче ся віддати більшу почесть.

цента на аркуш паперу. Повага єго в громаді паде і єго вважають тілько тягарем.

Щоби своє положенє материяльне поправити, просили ми ще в 1884 році Вис. Раду державну о поміч. Вис. Рада державна відослала нашу просьбу до галицкого ц. к. Намістництва для розсліду. Справа наша ще доси не полагоджена, отже ми просимо:

Вис. Палата зволить ухвалити: „Дяки країв Галичини і Буковини мають побирати за услуги свої в церквах річну платню в місячних ратах з фондів державних“.

Таку менче більше просьбу нехай попідписують дяки та умовлять ся з комітетом в Рогатині, що дальше робити.

Перегляд політичний.

В ческім соймі відкинено внесенє пос. Вашатого в справі утвореня найвисшого трибуналу для країв ческої корони на внесенє кн. Ферд. Лобковича голосами властителів більшої посїлости і Німців против голосів Молодо- і Старочехів. Так само відкинено внесенє того-ж самого посла о заведеню науки російскої мови в школах середних в Чехах всїми голосами против голосів Молодочехів.

В тирольскім соймі уневажнено мандати італїяньских послів, котрі держать ся абстиненциї, позаяк они не явили ся в соймі до визначеного їм речинця.

Коли ще хто мав може надію, що в Росиї в правлїню російскою державою настануть якісь зміни і що хоч може не буде заведена в Росиї, конституция зовсїм на лад монархічних держав в західній Европі, але все-таки народи в державі російскій будуть якось бодай троха припущені до участи в управі державы, той вже може бути нинї певний того, що то не настане. Ось з Петербурга доносять, що цар і цариця принимали вчера 182 депутациї, що складали їм ґратуляциї з нагоди одруженя. Цар дякуючи кавкаскій шляхтї за ґратуляцию зазначив, що то суть фальшиві надії, які недавно появили ся, мов би то земства мали брати участь в справах державы. Кождий знає — казав цар — що я присьвятив всї мої сили для добра дорогої Росиї, але так само, як мій незабутний батько буду кріпко і завсїгди удержувати самодержавіє.

Президент французкої републики Фор принимав вчера тїло дипльоматичне а нунций папский ґратулював єму вибору і висказуючи вирази симпатиї всїх суверенів для него сказав, що з іменем Фора сполучає Франция надію і запоруку довгого спокою і мира. Фор відповідаючи заявив, що буде і на дальше старати ся удержувати і розвивати дружні відносини з сусїдними державами.

Новинки.

Львів дня 30 січня 1895.

— Виділ наукового товариства імени Шевченка у Львові запрошує сим всїх своїх членів на звичайні загальні збори, що відбудуть ся дня 2 лютого с. р. о 10 годині рано в комнатах „Рускої Бесїди“ (при улици Вірменьскій ч. 2 на I поверсї) з слїдуючим порядком дневним: 1) Відкрите зборів головою товариства; 2) справоздане секретарске з дїяльности виділу і секций; 3) справоздане касове і адмінїстрацийне: 4) вибір голови і нового виділу; 5) реферати проф. Грушевского „Про боярство галицке в XII—XIII в.“ і проф. Верхратского „Перегляд говорів галицко-руских“; 6) справоздане контрольної комісиї і 7) внесення членів. — *Олександер Барвіньский* голова. *Осип Маковей* секретар.

— Фонетика перед ареопаґом науки. Під таким шумним заголовком „Галичанинъ“ помістив тому кілька днів новинку, в котрій каже, що член французкої академії Леконт-де-Ліль заявив ся противником фонетики. „Тілько варвари — мав Ліль сказати — мають язик фонетичної натури. Пп. академики хотять нам накинути язик звуків, язик примітивних народів, що не мають лїтератури. Они хотять, щоби з азбуки викинути букву *y*, замість котрої ставлять *i*.“ — З того бачимо, що Ліль говорить ту більше о мові, як о правописи та що такі самі члени академії як поет Ліль, думають инакше, як він. Найшовши собі такого прихильника, котрий ще, хто знає, як властиво говорив в академії, „Галичанинъ“ з радостию кінчить свою новинку так: „Коли би черепи пп. Барвіньских, Дмитерків і других того рода „вчених“ були доступні аргументам згаданого члена французкої академії“, ми би їм дуже поручили застановитись над єго словами і над своєю фонетико-манїєю“. Як таке собі прочитає галицкий рутенець, серце єго росте, як на дріжджах. Він собі пригадає, що після ріжних статей „Галичанина“ і проф. Ягіч з Відня, дїйстний авторітет науковий, також нерад фонетиці. А нікому з москвофілів на думку не прийде, що як решетом води не набереш, так в „Галичанинї“ правди не найдеш. Проф. Ягіч в Archiv-і für slavische Philologie, 1893. р. в томі XV, на сторонї 407. Каже виразно: „Як би мене хто спитав, котра правопись найлїпша, то я би без намислу сказав: та правопись, котрої найбільше уживають. Справу правописи треба брати тілько з практичного боку. Нема чого спорити о прінципи, бо то не доведе до нїчого; нема нїгде такої правописи, щоби у всїм була консеквентна. Я єсьм за фонетичною правописию, не задля якогось прінципу, тілько з практичних взглядів.“ Чи не могли-б ми подібно, як „Галичанинъ“, сказати: „Коли би черепи гг. Маркових, Авдиковских і других того рода вчених були доступні арґументам такої поваги научної, як проф. Ягіч, ми би їм дуже поручили застановитись над єго словами і над своєю фонетико-фобією“...

— На будову руского театру зложили: о. Ів. Сїменович з Іванкова 50 кр., о. Мих. Жарский з Стронятина 1 зр.

— Князеви Адамови Сапізї дають нинї земляки на памятку вистави краєвої, котрої пресером був князь Адам, величезний і прекрасний альбум з підписами. Альбум важить пів сотнаря, а в нїм є звиш 200.000 підписів польских, руских, французских, нїмецких, угорских, еврейских і и. Підписували ся люди з цїлого сьвіта, де тілько жиють Поляки. Американьскі Поляки пришлють окремий альбум. Малярі змалювали в тім альбумі прекрасні вінети, а інтролїгатори оправили дуже гарно. Нинї комітет обивательский передасть сей альбум князеви в єго власній палатї при улици Коперника. Буде се не аби-яка памятка для патріота-князя, що любить свою вітчину.

— Шайку безличних обманців, до котрої належали чотири жиди і жидівка, вислїдив львівский агент полїцийний Гінсберґ. Провідником обманців був Давид Ербштайн з Любачева. Они фалшували документи урядові, особливо сьвідоцтва убожества для погорільців і з тими сьвідоцвами висилали ріжних людий на жебри. Зібраними грішми відтак дїлили ся. Шайка та „працювала“ не лиш у Львові, але й на провінциї, куди йшли на заробок ріжні „погорільці“, „глухонїмі“ і т. п.

Телєграми.

Прага 30 січня. В комісиї соймовій для приготовленя внесеня в справі збільшеня членів виділу краєвого і реформи виборчої предложив посол Рус проект закона, після котрого всї вибори в соймі з вимкою тих, котрі суть управильнені окремими законами, мають відбувати ся після трох курий: більшої посїлости, ческих округів виборчих і нїмецких округів виборчих. Виділ краєвий має складати ся з 10 членів, з котрих по три мають бути з кождої з трох курий, а один з цїлого сойму. Внесенє Руса, щоби єго проект закона видруковано в обох краєвих язиках, принято.

Теплиці (в Чехах) 30 січня. Студінь доходить тут до 20 степенів Цельзия.

Рєка 30 січня. Тут і в цїлім Кварнері лютить ся страшенна буря; плавбу корабельну застановлено; було також кілька нещасливих випадків.

Надіслане.

Готель Вікторія (J Voise)
Львів, улиця Гетманьска побіч пл. Марияцкої найдогіднїйше спокійне центральне положенє.
Комнати з постелю від 80 кр. 13

За редакцию відповідає Адам Креховецкий

у Петра межи вашими обома ухами.... най пропадає, кажу.... я не хотів би таким лицем на сьвіт дивити ся, хоч би мав мілїони.... єй Богу, що нї.

— Добре, добре — воркнув Блякфут і усьміхнув ся злосливо — та бо не всї можуть бути такі соколики як ви.... Ходіть же бо.... я вже утомив ся.... ляжемо спати.... завтра рано буде може знов яка робота. — Та не чекаючи вже відповіди пяного, котрий все ще говорив сам до себе і розкладав руками, взяв єго міцно попід руку і пустив ся з ним туди, де сам ночував. Він хотів насамперед успокоїти свого пяного товариша а відтак дати єму виспати ся, щоби він на ново не взяв ся до чарки та не був на рано не здібний до роботи.

7.

Ґеорґіна.

Єсть то мала, чудова сьвітлиця, до котрої хочу тепер ввести читателя.

Коли-б тут хтось по довгім, неспокійнім снї горячковім отворив насамперед очи і здивований побачив перед собою множество річий, які би дивнїйші не могли єму й приснити ся, то здавалось би єму, що то все ще сон, і що то все, що тут єго окружає, то якась нова, ще більше шалена мара, як давнїйша. Але він би ніяк не повірив, що він там, де дїйстно знаходить ся: на малім острові, зарослім вербами, на самій середині ріки Місісіпі. — А то було дїйстно чудове місце.

Всї сторони сьвіта, всї штуки сполучили ся, щоби украсити місце, з котрого й десятою частию того, що в нїм було, можна би було зробити пишну сьвітлицю, бо цїла ся сьвітлиця так була переповнена всїлякими прикрасами та оздобами, що скорше виглядала на якийсь склад товарів в якімсь більшім місті на всході, як на затишну і спокійну домівку.

Три стїни комнати були вкриті пишними шовковими тапетами, але лиш в кількох місцях можна було добачати на них повишивані яркими красками і сухозолотию арабески; величезні веркала, пречудні образи олїйні, фіґури з бронзу і слоновини, тяжкі, срібні лїхтарі і дорога зброя вкривали майже цїлу їх площу. Так само свого рода і так само переповнена прикрасами була й четверта, права стїна. Судячи із всего, що на нїй було видко, була так устроєна, як каюти [4]) на кораблях; бодай показували то малі чотирогранні вікна, запущені в мосяжні плити з вузкими магаґоневими пасками. Але всїлякі індиянські дорогоцїнности, як прикраси до зброї та народні строї не допускали й тут у всїм розглянути ся. А при тім широколисті ростини з теплих країв підоймали свої зелені вершки аж до самої стелї і отїняли вікна, підчас коли бліде сьвітло, висячої під богато украшеною стелею лямпи, спускало на цїлу комнату сумерк вечірний.

Комната була прибрана в таке богатство, що від того аж немило робило ся, всюди було повно окрас і пишноти, так, що аж око не мало на чім спочити і замість звеселятись, скорше томило ся.

(Дальше буде)

---

[4]) Каюта: комната на корабли воєннім, призначена для команданта корабля; на кораблях приватних — комната капітана корабельного і комната для пасажирів першої кляси.

ІНСЕРАТИ.

С. Спітцер у Відни

поручає

Товари камінні і шамотові.

Плити білі і кольорові. — Насади комицкові. Комплетні уряджена для стаєн і обор.

На жадане висилаємо катальоґи.

Заступники для **Галичини і Буковини**

Гамель і Файґель

у ЛЬВОВІ, улиця Коперніка число 21.

Ц. к. уприв. рафінерия спіритусу, фабрика руму, лікерів і оцту

Юлїя Міколяша Наслїдників

Яков Шпрехер і Спілка

поручає найлучші розолїси, лікери, славні горівки польскі, стару старку, руми краєві і заграничні, коняк, сливовицю і т. д.

Одинока фабрика в краю, що вирабляє спіритус без запаху і **алькоголь абсолютний** 100/100 до цілий лічничих. 1

Склади для міста Львова:

ул. Коперніка ч. 9., в торговли Вп. Е. Рідля площа Марияцка і в головнім складї вод мінеральних улиця Кароля Людвика ч. 29.

Бюро оголошень і дневників

приймає

ОГОЛОШЕНЯ

ВІДЕНЬСКА ФАБРИКА ЕМАЛЇЇ

поручає

найновійше патентоване начине кухонне з вні ґальванїчно нікльоване, у внутрі повлечене чистою і дуже тревалою емалїєю.

До набутя у Івана Шумана у Львові

площа Бернардиньска і у всіх більших торговлях зелїза.

С. Кельсен у Відни

поручає

Кльосети з перепливом води і без того. — Рури кльосетові. — Каналові насади з патентовим замкненєм. — Збірники на воду. — Комплетні уряджения купелеві. — Вентілятори. — Прибори до водотягів, як також рури ляні і ковані. — Помпи, фонтани і всякі арматури.

Заступники для ГАЛИЧИНИ і БУКОВИНИ

Львів ГАМЕЛЬ і ФАЙҐЕЛЬ Коперніка 21.

На жадане висилає ся катальоґи.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.